کتاب و صدا

بشنو و جایزه ببر!

نشر قناری، تولیدکننده کتاب صوتی، به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی که مصادف با ولادت حضرت محمد(ص) است، پویش «سلام بر محمد(ص)» را در سینماها و کتابفروشی‌های منتخب برگزار می‌کند.

به گزارش جام‌جم، قناری به مناسبت مصادف شدن میلاد پیامبر اسلام(ص) با هفته کتاب و کتابخوانی، کتاب صوتی «سه کاهن» را در سینماهای آزادی، هویزه، سپیده و ساحل و کتابفروشی‌های منتخب، بین اهالی فرهنگ و هنر توزیع می‌کند.

کتاب صوتی سه کاهن به قلم مجید قیصری و گویندگی فریبا فصیحی در هفت ساعت تولید شده است. این کتاب داستانی جذاب در مورد ترور پیامبر اسلام(ص) توسط سه کاهن در سن چهار سالگی است که با فداکاری حلیمه نافرجام می‌ماند. سه کاهن، برنده جایزه بین‌المللی اوراسیا در سال ۲۰۱۸ شده است.

پویشِ سلام بر محمد(ص)، نذر در گردش است. افرادی که این کتاب صوتی را هدیه می‌گیرند، پس از شنیدن و لذت بردن از محتوای جذابش، آن را به آشنایان و دوستان خود هدیه دهند تا دیگران هم در این پویش شریك باشند.

این پویش مسابقه «بشنو، هدیه بده، جایزه ببر» هم دارد. مخاطبین پس از شنیدن کتاب صوتی می‌توانند به نشانی اینترنتی jjp.ir نشر جام‌جم مراجعه کرده و در مسابقه شرکت کنند. به قید قرعه، پنج ربع سکه بهار آزادی به پنج نفر هدیه داده خواهد شد.

کتاب و سینما

جمال میرصادقی:

داستان را دادم، ازدواج کردیم

سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران در حالی به روزهای پایانی خود نزدیك می‌شود که شامگاه سه‌شنبه‌شب در خلال این جشنواره مراسمی تحت عنوان «شب کتاب و سینما» با تقدیر از میمنت ذوالقدر و جمال میرصادقی و رونمایی از سه عنوان کتاب جدید در حوزه سینما و ادبیات در پردیس سینمایی ملت برگزار شد.

کتاب و سینما، عنوان بخش تازه‌ای از جشنواره فیلم کوتاه تهران هم هست که فیلم‌های اقتباسی را در خود گنجانده. البته در این بخش علاوه بر آثار اقتباسی، آثاری هم که درباره اهالی کتاب ساخته شده‌اند در جدول پخش قرار داده شده از جمله مستند پرتره‌ای با نام «چهار خواب برای پنج‌آواز» از علیرضا سردشتی درباره زنده‌یاد هوشنگ آزادی‌ور شاعر و سینماگر که مورد استقبال هم واقع شده است.

آن‌طور که ایسنا گزارش داده در مراسم «شب کتاب و سینما»ی این جشنواره که سه‌شنبه شب با تقدیر از میرصادقی و ذوالقدر همراه بوده، میرصادقی خاطراتی شنیدنی از خود و همسرش ذوالقدر نقل کرده. این داستانویس و محقق ادبیات داستانی پس از دریافت جایزه پشت تریبون قرار گرفته و درباره چاپ نخستین اثرش در مطبوعات و واکنش اطرافیانش گفته: «در ابتدا فکر می‌کردم که با چاپ اثرم در مجلات فردی مشهور خواهم شد، اما زمانی که به تهران آمدم تا در دانشگاه تحصیل کنم و فکر می‌کردم که افراد بسیاری داستان من را خوانده‌اند، در نخستین دیدارم در دانشگاه، با میمنت ذوالقدر آشنا شدم و از او درباره داستانم سؤال کردم. او گفت که داستان من را نخوانده است و به همین دلیل داستانم را به او دادم. این سرآغازی برای دوستی و ازدواج ما بود. همچنین زمانی که ازدواج کردیم در محله‌ای زندگی می‌کردیم که همسایه ما یك کارمند دانشگاه بود. دختر او هر روز به من سلام می‌کرد و من فکر می‌کردم حتما پدر او درباره داستان‌های من به او چیزی گفته است، اما پس از مدتی برادر این دختر بچه با خشم از او پرسید که چرا به من سلام می‌کند و دختر پاسخ داد: این آقاهه پیره و گناه داره. آنجا بود که پی بردم دلیل این سلام و احوالپرسی چه بوده است».

«آسیایی‌های خرپول» در ایران

رمان «آسیایی‌های خرپول» اثر کوین کوان با ترجمه ستاره جهاندیده منتشر شد. آن‌طور که ایسنا خبر داده این رمان را انتشارات علمی در ۵۰۶ صفحه با قیمت ۸۵ هزار تومان به بازار کتاب فرستاده است. در معرفی ناشر از این کتاب عنوان شده است: رمان آسیایی‌های خرپول اولین اثر نویسنده سنگاپوری - آمریکایی کوین کوان بود که او را به شهرت رساند. کوان در سنگاپور به دنیا آمد و زمانی که تنها ۱۱ سال داشت همراه با خانواده‌اش به آمریکا مهاجرت کرد. کوان مانند شخصیت‌های داستانش متعلق به خانواده‌ای معتبر و برجسته از چینی‌های سنگاپور بود.

رمان کوان بیش از همه به خاطر حال و هوای آسیای شرقی آن مشهور شد. این رمان دریچه‌ای بر زندگی طبقات پولدار در کشورهای آسیای شرقی همچون سنگاپور، چین، هنگ‌کنگ و مالزی و دنیایی کاملا جدید از فرهنگ چینی در دنیای مدرن و روابط و مناسبات خانوادگی در آسیا را به تصویر می‌کشد.

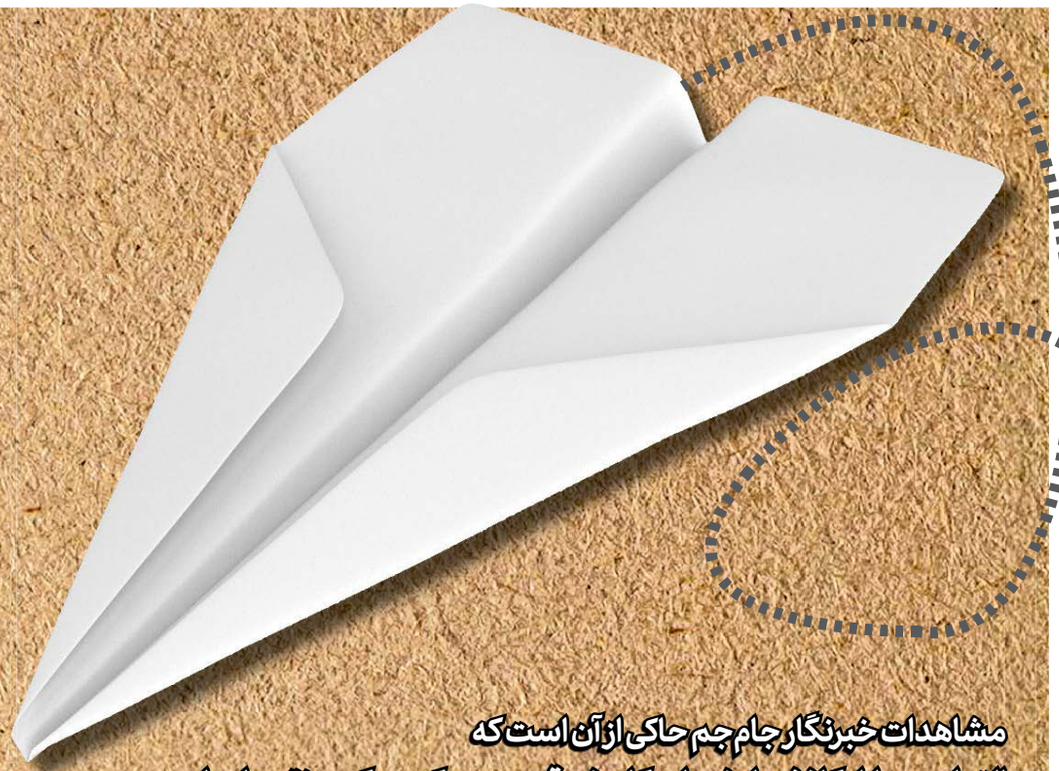

مشاهدات خبرنگار جام‌جم حاکی از آن است که التهاب در بازار کاغذ جایش را به کاهش قیمت، سکون و کم‌رونقی داده است

سکوت سنگین کاغذ

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

دیگر از افزایش قیمت‌های چندین درصدی در چند ساعت خبری نیست؛ کاغذ در یکی دو ماه اخیر کاهش قیمت داشته، البته مقصود کاغذ وارداتی است که برای انتشار کتاب استفاده می‌شود. بدون تردید از نگاه دولتی‌ها سیاست‌های سختگیرانه در پرداخت یارانه واردات کاغذ و کنترل توزیع کاغذ تحریر اصلی‌ترین دلایل آرامش در این بازار باشد اما به نظر می‌رسد مولفه‌های دیگری هم دست در دست سیاست‌های دولت گذاشته‌اند. گشتی در بازار ظهیرالاسلام و پرس و جو درباره قیمت، موجودی انبارها و نیز گپ و گفت با فروشندگان و واردکنندگان کاغذ شاید از این مولفه‌ها خبر بدهد.

این روزها اگر سری به بازار کاغذ در پایتخت بزنید، اوضاع را با تمام ماه‌های سال جاری متفاوت می‌بینید. دیگر از کاغذ فروش‌های پرمشغله و کم حوصله خبری نیست. هنوز دکان‌ها پر هستند از انواع کاغذ و بند به بند ردیف شده‌اند تا سقف. گونه تازه‌ای به نام کاغذ الوان ایرانی هم رونق گرفته که گویا کاغذ ایرانی است که در نبود کیفیت رنگش کرده‌اند و به بازار فرستاده‌اند، شاید در صنعت تبلیغات به کار بیاید و مشتری پیدا کند.

دیده‌ها و شنیده‌هایم از بازار کاغذ چند مقوله مهم و اصلی را شامل می‌شود که از این قرار هستند:

قیمت کاغذ کاهش پیدا کرده، ظهیرالاسلام آرام گرفته ولی هنوز بازار کتاب رونق نگرفته است

کسی از واردکنندگان خبری ندارد؟

بازار کاغذ در هر شرایطی که باشد، آنها که در حجره‌ها و پشت میزها نشسته‌اند تاکید می‌کنند که فقط فروشنده هستند. به سراغی هر کسی می‌روی، با جایی یا کسی تماس می‌گیرد که درباره قیمت و میزان تخفیف استعلام بگیرد. کمتر کسی هست که به صراحت اعلام کند، خودش واردکننده است و به صورت مستقیم کاغذ وارد و عرضه می‌کند.

در حالی که سامانه وزارت ارشاد به طور مرتب فهرست واردکنندگان، میزان ارزی که دریافت کرده‌اند و نوع کاغذی که واردکرده یا قرار است واردکنند را با جزئیات اعلام می‌کند، در بازار کاغذ صحبت از دست‌های پشت پرده است و این‌که کسی نمی‌داند چه کسانی کاغذ وارد می‌کند.

کمی مضحك به نظر می‌رسد، اما بیشتر فروشندگان می‌گویند به واردکنندگان دسترسی ندارد و آنها را نمی‌شناسند و برخی از آنها پا را فراتر گذاشته و می‌گویند که واردات کاغذ را سپاه در دست گرفته و خودش دارد کاغذ یارانه‌ای وارد می‌کند. البته چند نفری هم پیدا می‌شوند که کمی منطقی‌تر به ماجرا بپردازند و به حضور همه جانبه وزارت ارشاد در واردات و توزیع کاغذ اشاره داشته باشند.

در تمام بازار ظهیرالاسلام شاید معدود فروشندگانی را بتوان پیدا کرد که اذعان کنند، واردکننده کاغذ هم هستند و این فروشندگان بیشتر از هر کس دیگری، مشتاق فروش هستند و تاکید می‌کنند ممکن است حتی تا یکی دو ساعت دیگر موجودی انبارشان تمام شود.

بخش قابل توجهی از کاسبان بازار کاغذ، اما همان دسته‌ای هستند که از واردکنندگان خبری ندارند و حضور یك مافیا را به شما القا می‌کنند. این دسته برای بازارگرمی و جلب نظر مشتری، تغییر لحظه‌ای قیمت‌ها را پیش می‌کشند به طوری که گویی از طلا یا دلار صحبت می‌کنند، به شما قیمتی می‌دهند که مال همین لحظه و اکنون است و اگر به انتهای ظهیرالاسلام بروید و برگردید، دیگر از قیمت فعلی خبری نیست. هر چند که چنین نوسانی در بازار کاغذ بی‌سابقه نیست و اوایل امسال شاهد رشد ۲۲ درصد قیمت کاغذ در ۴۸ ساعت بودیم.

کاهش قیمت و چند اتفاق دیگر

تا همین چند ماه پیش هر بند کاغذ تحریر وارداتی به قیمتی بیش از ۵۰۰ هزار تومان عرضه می‌شد، اما حالا می‌توانید همین کاغذ را اگر چینی باشد با قیمتی حدود ۳۰۰ تا ۳۱۵ هزار تومان بخرید و اگر محصول اندونزی باشد بین ۳۲۰ تا ۳۵۰ هزار تومان.

تا همین چند ماه پیش اگر می‌خواستید مقدار قابل توجهی کاغذ تحریر تهیه کنید یا فروشنده‌ای پیدا نمی‌کردید که به میزان مورد نظر شما کاغذ در انبارش داشته باشد یا اگر داشت، بدون فاکتور رسمی به شما می‌فروخت.

تا همین چند ماه پیش کسی حوصله خریدار کاغذ را نداشت و به هر ترتیب شما را از سر خود باز می‌کردند، اما حالا وقت می‌گذارند که برایتان درباره قیمت و موجودی توضیح بدهند، شرایط را تسهیل می‌کنند و با چانه‌زدن‌های شما راه می‌آیند.

تا همین چند ماه پیش در ظهیرالاسلام کاغذ تحریر بدون فاکتور معامله می‌شود و اگر فاکتوری صادر می‌شد، صوری و غیررسمی بود، اما حالا اگر پروانه داشته باشی می‌تواند فاکتور رسمی بگیری و حتی کاغذ تحریر را ۱۰ تا ۲۰ هزار تومان ارزان‌تر هم بخری.

پیش به سوی شفافیت

تشکیل کارگروه کاغذ و انتشار فهرست واردکنندگان تا اندازه‌ای شفافیت را در بازار کاغذ به دنبال داشته که مهم‌ترین و اصلی‌ترین نمودش، فروش کاغذ تحریر با فاکتور رسمی است.

از زمانی که کارگروه کاغذ تشکیل شده، انتخاب واردکنندگان، پرداخت ارز یارانه‌ای، واردات و نیز توزیع کاغذ یارانه‌ای به صورت کامل زیر نظر این کارگروه انجام می‌شود. در آغاز، تشکیل این کارگروه شوك عجیبی به بازار وارد کرد، اما به مرور تب این کنترل دولتی کم و کمتر شد و به موازات آن، تولید و انتشار کتاب هم روند نزولی در پیش گرفت.

کارگروه کاغذ اگرچه به همه تعهداتش در پرداخت به موقع یارانه‌ها عمل نکرد و واردکنندگان در ترخیص کاغذ از کمرگ با مسائلی روبه‌رو شدند، اما در نهایت محصول شرایط کنونی کاهش قیمت کاغذ بوده که چندان هم برای ناشران ترغیب‌کننده نیست، چرا که بازار نشر بعد از برگزاری نمایشگاه کتاب، رونقی نداشته است.

در کنار ساماندهی واردات کاغذ اگر وزارت ارشاد و کارگروه کاغذ درباره توزیع آن هم اطلاع‌رسانی داشته باشد و نیز اگر این کارگروه بتواند بین نیاز بازار و میزان واردات توازن برقرار کند، شاید تثبیت قیمت کاغذ وارداتی به‌علاوه رشد تولید کتاب را به طور همزمان تجربه کنیم و ظهیرالاسلام بعد از یك بحران جدی، آرامش واقعی را تجربه کند.

نمودار قیمت کاغذ تحریر وارداتی طی چند سال اخیر

در این نمودار قیمت هر بند کاغذ تحریر ۷۰ گرمی وارداتی با ارز یارانه‌ای را در طول سه سال گذشته می‌بینید که نشان می‌دهد کاهش قیمت فعلی، چندان هم نمی‌تواند اسباب خوشحالی اهالی نشر و علاقه‌مندان به کتاب را فراهم کند.

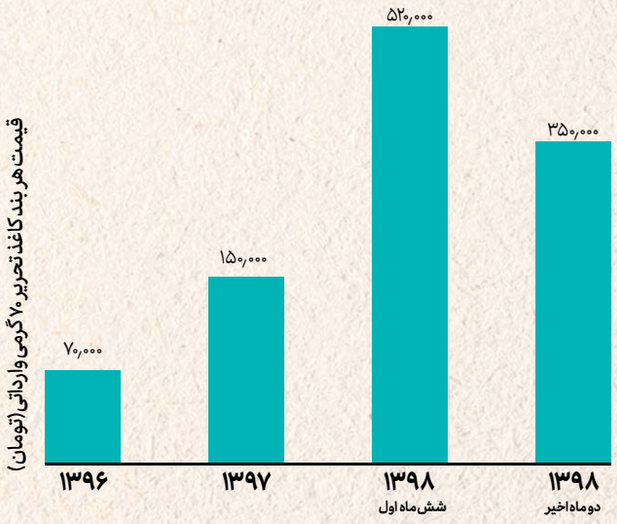

گفت‌وگو با فرحانه علوی که سازه‌هایش در «وی‌پات» مورد توجه قرار گرفته است

واقعگرایی با سفال

صابر محمدی

ادبیات و هنر

«وی‌پات» در این یك سال و اندی که از عمرش می‌گذرد حسابی توانسته حواس من را به خودش جلب کند؛ کارش گل است، کارش سفال است، کارش لعاب است. اما اینها را که ردیف می‌کنم لابد بسیاری از تصاویری که در این سال‌ها از هنرمندان سفالگر دیده‌اید، می‌آید جلوی چشم‌تان؛ می‌خواهم بگویم نه! اشتباه نکنید. تصور هر آنچه از این هنر را که ظروف‌کاران در این سال‌ها به شما ارائه داده‌اند کنار بگذارید و بروید در صفحه وی‌پات یك چرخی بزنید تا کلا تصورتان عوض شود؛ اینجا نه از آن ماگ‌های تکراری و بازاری خبری هست نه از گلدان‌های نخ‌نماشده به‌زور هنری. در نگاه اول شاید بگویید مگر می‌شود در اینها چای خورد یا ریحان چید داخل‌شان و گذاشت وسط سفره؟ شاید بگویید این همه زیبایی را مگر می‌شود مصرف کرد؟ پاسخ مثبت به این سوال، هنرِ وی‌پات است. فرحانه علوی و تیمش توانسته‌اند تصور ما را از یك‌سو درباره سفالگری و از سوی دیگر درباره فرم‌های آشنای ظروف کاملا دچار تحول کنند. سازه‌های وی‌پات، دفرمه‌اند، مثل جهان مشوش امروز ما، مثل مغزهای ما که بی‌امان در خیالات خود، اشکال هندسی و نظم نمادین جهان سابق را از ریخت می‌اندازند. هنر وی‌پات در همین است؛ همراهی هنری با سادگی. سادگی جهان امروز که شکل دیروز نیست و زیبایی را از دل آشنایی‌زدایی از فرم‌های تکراری می‌جوید.

با فرحانه علوی که اینها هنر دست اوست همکلام شده‌ایم تا در همین باره برایمان بگوید. علوی، با این‌که فارغ‌التحصیل معماری و عاشق هنر نقاشی است و پس از دانشگاه، هم به ویترال مشغول بوده و هم دست‌وپنجه با زیورآلات نرم کرده، حالا مدتی است متمرکز است بر سفال و وی‌پات را با مادرش سیمین کوچکی و آرش روشنگر که گرافیست شناخته‌شده مطبوعات است، پیش می‌برد.

کج و کولگی‌هایی که مایه شماتت نیستند الهام‌بخش یک هنرمند برای تولید اثر هنری شده‌اند

هنر روی میز

هنر وی‌پات کاربردی است، اما علوی به جام‌جم می‌گوید همیشه حواس‌شان است از هنر محض به سمت بازار محض نلغزند: «ارتباطی بین این دو را می‌خواهیم. وی‌پات دوست دارد این حس را ایجاد کند که چیزی که دست می‌گیرید در ابتدای امر اثری هنری به نظر برسد. خب، حالا این اثر هنری می‌تواند وسیله‌ای باشد که با آن چای‌تان را بنوشید».

او همچنین درباره سادگی در کارهایش توضیح می‌دهد:

«فکر می‌کنم اگر وی‌پات در مدت‌زمان کمی توانسته موفقیتی کسب کند به خاطر آن حسی از سادگی است که پیش روی مخاطب خود گذاشته است. منظورم از سادگی نوعی بی‌واسطگی است؛ نوعی تماشای خود بدون فیلترها و رتوش‌های مرسوم. وی‌پات سعی کرده واقعگرا باشد. ما مدام در معرض آسیب‌های کمال‌گرایی و ایده‌آلیسم هستیم؛ همه‌مان تلاش می‌کنیم بهترین باشیم و اگر چنین نشود خودمان را شماتت می‌کنیم. مگر نه این است که دچار نقص‌ها و کج و کولگی‌هایی هم هستیم؟ شاید به خاطر همین، وی‌پات کج و کوله است. همه محصولات وی‌پات کار دست است و در پروسه تولید آن از هیچ ابزار ماشینی استفاده نمی‌شود. محصول چنین روشی، نتیجه تمامیت وجودی ماست؛ محصولی کج و کوله که در عین زیبایی، استانداردهای تجویزی ماشینیسم را ندارد».

هنرِ شکل‌های کج و کوله

آثار علوی در وی‌پات دفرمه‌اند؛ یعنی از الگوهای منظم و سرراستی تبعیت نمی‌کنند. از او می‌پرسیم آیا همین دفرمگی سبب‌ساز هنری‌تر به نظر رسیدن آثارش شده که می‌گوید: «لزوما خود دفرمگی باعث نشده که این آثار هنری محسوب شوند. مهم حسی است که نهایتا قرار است القا کنند. اگر آرتیستیك به نظر می‌رسند، به خاطر دستی‌بودن پروسه تولیدشان است؛ این‌که محصول تام و تمام انسان است بدون دخالت دیگر ابزار. محصولی انسانی که هم نشان‌دهنده مهارت‌هاست، هم خام‌دستی‌ها، هم خوشحالی‌ها و هم ناراحتی‌ها. گِل برای خودش دنیایی است و زمینه‌ای گسترده را برای شما فراهم می‌کند و شما با همه احوالات‌تان می‌توانید به فرم‌های مختلف هنری با آن برسید».

این را هم بگوییم که چرا وی‌پات؟ ماجرا از این قرار است علوی پیش از این‌که کار سفال را آغاز کند این امضا را برای نقاشی‌هایی که می‌کشیده و زیورآلاتی که طراحی می‌کرده انتخاب کرده بود؛ «وی» دو حرف پایانی نام خانوادگی‌اش است و «پات» هم مخفف پاتری است به معنای سفالگری.